

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- ๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล
- ๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิจัยประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๑ ประชากร

ประชากรที่จะศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่นมีจำนวนโรงเรียนทั้งหมด๒๖โรงเรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๐ มีประชากรรวมทั้งหมด ๑๘๘ รูป / คน จำแนกได้ดังนี้

๓.๑.๑.๑ สถานภาพ

๑) ผู้บริหาร	จำนวน	๓๕	รูป/คน
๒) บุคลากรทางการศึกษา	จำนวน	๑๕๓	รูป/คน

๓.๑.๑.๒ วุฒิการศึกษา

๑) ต่ำกว่าปริญญาตรี	จำนวน	๑๒๒	รูป/คน
๒) ปริญญาตรี	จำนวน	๕๑	รูป/คน
๓) สูงกว่าปริญญาตรี	จำนวน	๑๕	รูป/คน

๓.๑.๑.๓ ประสบการณ์การทำงาน

๑) ระยะเวลา ๑-๑๐ ปี ลงมา	จำนวน	๘๗	รูป/คน
๒) ระยะเวลา ๑๑-๒๐ ปี	จำนวน	๓๗	รูป/คน
๓) ระยะเวลา ๒๑ ปี ขึ้นไป	จำนวน	๖๔	รูป/คน

๓.๑.๒ กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่นในปีการศึกษา ๒๕๖๐ ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๗๘ รูป/คนซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (R. V. Krejcie and D.W. Morgan) อ้างในบุญชม ศรีสะอาด, ๒๕๕๕ หน้า ๔๓^๑ โดยสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เป็นผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาได้กลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ ๓.๑ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหาร	๖๓	๓๕
บุคลากรทางการศึกษา	๒๕๘	๑๕๓
รวม	๓๒๑	๑๘๘

๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยดำเนินการดังนี้คือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสอบถามภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่นโดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ลักษณะแบบสอบถามเป็นสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check List)^๒ และกรอกรายละเอียดในช่องที่กำหนดให้จำนวน ๒ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่นลักษณะเป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert) มี ๗ ด้าน ๕ ระดับ จำนวน ๓๕ ข้อแบ่งเป็น

๑.ด้านธัมมัญญตา	๕	ข้อ
๒.ด้านอัตถัญญตา	๕	ข้อ
๓.ด้านอิตถัญญตา	๕	ข้อ
๔.ด้านมัตถัญญตา	๕	ข้อ
๕.ด้านกาลัญญตา	๕	ข้อ
๖.ด้านปริสสัญญตา	๕	ข้อ
๗.ด้านบุคคลปโรปรัญญตา	๕	ข้อ

^๑ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร:สุวีริยาสาส์น, ๒๕๕๕), หน้า ๔๓.

^๒ Likert, **Technique for the measurement of attitudes archives of psychology**, (New York :McHraw Hill International Book Company, 1932), p. 55.

ตอนที่ ๓ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open –Ended) เป็นคำถามซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำของบุคลากรตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่น

นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปทำการหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

๑. หาความเที่ยงตรง (Validity) ในการหาค่า IOC ซึ่งได้ค่าเป็น ๐.๙๙ โดยการไปให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษาจำนวน ๕ ท่านได้แก่

- ๑) ดร.นาคพล เก็นชัย
- ๒) ดร.สมปอง ชาสิงห์แก้ว
- ๓) ดร.สัมฤทธิ์ กางเพ็ง
- ๔) ดร.ทวีศิลป์ สารแสน
- ๕) พระอธิการบุญช่วย โชติวิโส ดร.

๒. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) จากกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาในจังหวัดขอนแก่นโดยนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายจำนวน ๓๐ รูป /คนที่ตอบแบบสอบถามแล้วตรวจให้คะแนนหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีการของครอนบัต (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๙

๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยได้ดำเนินการ ดังนี้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมและเก็บข้อมูลจากการออกแบบสอบถามจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

๓.๓.๑ ขออนุญาตรับรองจาก สำนักงานบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตขอนแก่นถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารและครูโรงเรียนพระปริยัติธรรมสามัญแผนกสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่นจำนวน ๒๖ โรงเรียน

๓.๓.๒ ผู้วิจัยเป็นผู้แจกจ่ายและจัดเก็บข้อมูลด้วยตนเองพร้อมผู้ช่วยในการแจกแบบสอบถาม

๓.๓.๓ นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจัดทำข้อมูล โดยการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละชุด

๓.๓.๔ นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์นำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยต่อไป โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายตามแนวคิดของบุญชมศรีสะอาดและกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายในการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย ๔.๕๐- ๕.๐๐	แปลความว่า	แตกต่างกันมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย ๓.๕๐- ๔.๔๙	แปลความว่า	แตกต่างกันมาก
คะแนนเฉลี่ย ๒.๕๐- ๓.๔๙	แปลความว่า	แตกต่างกันปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย ๑.๕๐- ๒.๔๙	แปลความว่า	แตกต่างกันน้อย
คะแนนเฉลี่ย ๑.๐๐- ๑.๔๙	แปลความว่า	แตกต่างกันน้อยที่สุด

๓.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๑ สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย มีดังนี้

๓.๕.๑.๑ ค่าความสอดคล้อง (IOC : Index of Consistency) ของแบบสอบถาม

๓.๕.๑.๒ ค่าอำนาจจำแนก (Item Total Correlation) ของแบบสอบถาม

๓.๕.๑.๓ ค่าความเชื่อมั่น (α – Alpha – Coefficient) ของแบบสอบถาม

๓.๕.๒ สถิติพื้นฐาน

๓.๕.๒.๑ ค่าความถี่ (Frequency)

๓.๕.๒.๒ ค่าร้อยละ (Percentage)

๓.๕.๒.๓ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)

๓.๕.๒.๔ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๓.๕.๓ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

๓.๕.๓.๑ ใช้ t – test แบบ Independent เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ๒ ค่าในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๕.๓.๒ ใช้ F – test แบบ One – way ANOVA เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓ ค่าขึ้นไป เมื่อพบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheff' method)